

Veileder til forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 12

Slik oppfyller dere kravene til produksjon og omsetning av planter og formeringsmateriale av kepaløk (*Allium cepa* L. var. *cepa*)

I noen kulturer er risikoen for introduksjon og spredning av karanteneskadegjørere vurdert som spesielt stor. For disse kulturene er det i [forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B](#) listet en rekke særskilte krav, som dere i tillegg til de generelle kravene i forskriften, må oppfylle før dere kan omsette varene.

Dette er en regelverksveileder som gir en nærmere beskrivelse av de særskilte kravene som gjelder for planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av *Allium cepa* L. var. *cepa* (kepaløk).

Denne veilederen må leses sammen med:

- [Forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 12.](#)
Her finner dere de særskilte kravene for produksjon og omsetning av *Allium cepa* L. var. *cepa*.
- *Veileder til forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B – Generelle krav.*
Denne veilederen gjelder for **alle** virksomheter som produserer og omsetter kulturer som er nevnt i vedlegg 4B.
- *Veileder til forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 13.*
Denne veilederen gjelder for dere som omsetter plantemateriale som har vært dyrket i eller direkte på frilandsjord.

På temasiden «[Veiledere for særskilte krav til plantehelse ved produksjon og omsetning av planter](#)» finner dere en oversikt over alle regelverksveiledere som gjelder for de kulturer som er omfattet av § 5 vedlegg 4B i forskrift om plantehelse.

Hvem gjelder denne veilederen for?

Veilederen gjelder for virksomheter som produserer og omsetter stikklok av alle varianter av kepaløk. Dette omfatter også bl.a. sjalottløk. Kravene gjelder ikke for virksomheter som omsetter ferdigvare av kepaløk til konsum.

Hva har dere ansvar for?

Før dere kan omsette plantemateriale av kepaløk, må dere dokumentere at materialet tilfredsstiller kravene i forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 12.

Kravene gjelder for hele produksjonsstedet, og for alt plantemateriale som dere skal omsette.

Kravene innebærer at

- [Sclerotium cepivorum](#) Berk (løkhvitråte)

ikke skal være kjent å forekomme og at det er gjennomført kontroll for denne skadegjøreren.

Dere finner faktainformasjon om løkhvitråte ved å følge lenken over.

For annet relevant stoff, se [Vanlig planteproduksjon](#) på Mattilsynets nettsider.

Slik kan dere oppfylle og dokumentere kravene

Produksjonsstedet skal være fritt for løkhvitråte

Løkhvitråte skal ikke være kjent å forekomme på produksjonsstedet. Begrepet «ikke være kjent å forekomme» innebærer at det ikke foreligger kunnskap om at løkhvitråte finnes på produksjonsstedet.

Dokumentasjon: Virksomheten må som et minimum gi en skriftlig egenerklæring at dere ikke er kjent med eller har mistanke om at løkhvitråte noen gang har vært påvist på produksjonsstedet. Dette kan være basert på informasjon fra flere ulike kilder, for eksempel fra

- loggførte egenobservasjoner etter visuelle kontroller i felt
- analysesvar fra laboratorieundersøkelser
- informasjon fra tidligere eier eller overdrager av eiendommen
- informasjon fra samarbeidspartnere om maskiner og redskaper
- informasjon fra leverandører av plantematerialet til produksjonsstedet
- kunnskap om status for løkhvitråte på naboeiendommer og eventuelt tidligere leid areal

Skjemaet for egenerklæring finner dere på temasiden «[Veiledere for særskilte krav til plantehele ved produksjon og omsetning av planter](#)».

Dersom løkhvitråte tidligere har vært påvist på arealer som i dag inngår i produksjonsstedet, må dere dokumentere at det de siste 20 år ikke har vært løk eller andre vertplanter på disse arealene.

Dersom det tidligere er truffet enkeltvedtak om restriksjoner på produksjonsstedet som følge av påvisninger av løkhvitråte, må dere kunne fremvise en skriftlig dokumentasjon fra Mattilsynet om at restriksjonene er opphevet.

Slik kontrollerer dere for løkhvitråte

Alle stikkløkfelt på hele produksjonsstedet skal være kontrollert for løkhvitråte. Eget tidspunkt for visuell kontroll er innen 14 dager før rykking.

Dokumentasjon: Når dere har gjennomført en systematisk kontroll, kan dere dokumentere kontrollen med logg e.l. som viser:

- hvor kontrollen er gjennomført (hvilke felt etc.)
- hvem som har utført kontrollen
- når kontrollen er gjennomført
- hvilke observasjoner som er gjort under kontrollen

Alt om bestemmelsen finner dere i forskrift om plantehele § 5 vedlegg 4B nr. 12.